Pokyny

Pokyny 02/2024 k článku 48 obecného nařízení o ochraně osobních údajů

Verze 2.1

Přijato dne 4. června 2025

Historie verzí

Verze 1.0	2. prosince 2024	Přijetí pokynů k veřejné konzultaci
Verze 2.0	4. června 2025	Přijetí pokynů po veřejné konzultaci
Verze 2.1	20. června 2025	Lepší rozlišení přílohy

SHRNUTÍ

Článek 48 obecného nařízení o ochraně osobních údajů stanoví, že: „*[r]ozhodnutí soudního orgánu a rozhodnutí správního orgánu třetí země, jež po správci nebo zpracovateli požadují předání nebo zpřístupnění osobních údajů, lze jakýmkoli způsobem uznat nebo vymáhat, pouze pokud vycházejí z mezinárodní dohody, například úmluvy o vzájemné právní pomoci, která je v platnosti mezi žádající třetí zemí a Unií nebo členským státem, aniž jsou dotčeny jiné důvody pro předání podle této kapitoly*“.

Účelem těchto pokynů je objasnit důvody a cíl tohoto článku, včetně jeho souvislosti s ostatními ustanoveními kapitoly V obecného nařízení o ochraně osobních údajů, a poskytnout praktická doporučení pro správce a zpracovatele v EU, kteří mohou obdržet žádosti orgánů třetích zemí o zpřístupnění nebo předání osobních údajů.

Hlavním cílem tohoto ustanovení je objasnit, že rozsudky nebo rozhodnutí orgánů třetích zemí nemohou být uznány nebo vymáhány v členském státě EU automaticky a přímo, čímž se zdůrazňuje právní svrchovanost vůči právu třetích zemí. Obecně platí, že uznávání a vymahatelnost zahraničních rozsudků a rozhodnutí je zajištěno příslušnými mezinárodními dohodami.

Bez ohledu na to, zda existuje příslušná mezinárodní dohoda, pokud správce nebo zpracovatel v EU obdrží žádost orgánu třetí země o osobní údaje a odpoví na ni, představuje takový tok údajů předání podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů a musí být v souladu s článkem 6 a ustanoveními kapitoly V.

V mezinárodní dohodě může být stanoven jak právní základ (podle čl. 6 odst. 1 písm. c) nebo e), tak důvod pro předání (podle čl. 46 odst. 2 písm. a)).

Pokud mezinárodní dohoda neexistuje nebo pokud dohoda nestanoví právní základ podle čl. 6 odst. 1 písm. c) nebo e), lze zvažovat jiné právní základy. Obdobně pokud neexistuje žádná mezinárodní dohoda nebo dohoda nestanoví vhodné záruky podle čl. 46 odst. 2 písm. a), mohly by se uplatnit jiné důvody pro předání, včetně výjimek uvedených v článku 49.

Obsah

1 Úvod 5
2 Jaká je oblast působnosti těchto pokynů? 6
3 Co je cílem článku 48? 7
4 V jakých situacích se použije článek 48? 7
5 Za jakých podmínek mohou správci a zpracovatelé odpovědět na žádosti orgánů třetích zemí? 8
5.1 Soulad s článkem 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů 9
5.2 Soulad s kapitolou V obecného nařízení o ochraně osobních údajů 11
Příloha – Praktické kroky 13

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

s ohledem na čl. 70 odst. 1 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen „obecné nařízení o ochraně osobních údajů“),

s ohledem na Dohodu o EHP, a zejména na přílohu XI a protokol 37 k uvedené dohodě ve znění rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 154/2018 ze dne 6. července 2018[1],

s ohledem na články 12 a 22 svého jednacího řádu,

PŘIJAL TYTO POKYNY

1 ÚVOD

1. Článek 48 obecného nařízení o ochraně osobních údajů s názvem „Předávání či zveřejňování údajů nepovolené právem Unie“ stanoví, že: *„[r]ozhodnutí soudního orgánu a rozhodnutí správního orgánu třetí země, jež po správci nebo zpracovateli požadují předání nebo zpřístupnění osobních údajů, lze jakýmkoli způsobem uznat nebo vymáhat, pouze pokud vycházejí z mezinárodní dohody, například úmluvy o vzájemné právní pomoci, která je v platnosti mezi žádající třetí zemí a Unií nebo členským státem, aniž jsou dotčeny jiné důvody pro předání podle této kapitoly*“.

2. Účelem těchto pokynů je objasnit důvody a cíl článku 48 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, včetně jeho souvislosti s ostatními ustanoveními kapitoly V obecného nařízení o ochraně osobních údajů, a poskytnout praktická doporučení pro správce a zpracovatele v EU, kteří mohou obdržet žádosti orgánů třetích zemí o zpřístupnění nebo předání[2] osobních údajů.

3. Toto ustanovení je součástí kapitoly V obecného nařízení o ochraně osobních údajů „Předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím“. To znamená, že je třeba je vykládat ve spojení s článkem 44 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, který jasně stanoví, že *„**[v]eškerá ustanovení této kapitoly se použijí** s cílem **zajistit**, aby **úroveň ochrany** fyzických osob zaručená [obecným nařízením o ochraně osobních údajů] **nebyla znehodnocena**“*. Kromě toho je třeba článek 48 vykládat ve spojení se 102. bodem odůvodnění obecného nařízení o ochraně osobních údajů, v němž se objasňuje, že obecným nařízením o ochraně osobních údajů *„(...) nejsou dotčeny mezinárodní dohody uzavřené mezi Unií a třetími zeměmi o předávání osobních údajů, které zahrnují vhodné záruky pro subjekty údajů*“.

[1] Pokud se v tomto dokumentu hovoří o „EU“ a „členských státech”, rozumí se tím „EHP“, resp. „členské státy EHP“.

[2] V článku 48 se hovoří o „předání či zveřejnění“. Proto bude tato terminologie používána v celém textu těchto pokynů, i když EDPB ve svých pokynech 05/2021 jasně uvedl, že zpřístupnění osobních údajů se považuje za předání, pokud jsou splněna tři kritéria uvedená v těchto pokynech (viz část 2.2 pokynů EDPB 05/2021 o souhře mezi uplatňováním článku 3 a ustanoveními o mezinárodním předávání údajů podle kapitoly V obecného nařízení o ochraně osobních údajů).

2 JAKÁ JE OBLAST PŮSOBNOSTI TĚCHTO POKYNŮ?

4. Tyto pokyny se zaměřují na žádosti o přímou spolupráci mezi orgánem třetí země a soukromým subjektem v EU (na rozdíl od jiných situací, kdy dochází k přímé výměně osobních údajů mezi orgány veřejné moci v EU a ve třetích zemích, např. na základě úmluvy o vzájemné právní pomoci). Tyto žádosti mohou pocházet od orgánů veřejné moci jakéhokoliv druhu, včetně orgánů dohledu nad soukromým sektorem, jako jsou bankovní regulační orgány a daňové orgány, jakož i od donucovacích orgánů a orgánů národní bezpečnosti[3].

5. Tyto pokyny se týkají pouze situace, kdy jsou takové žádosti adresovány správcům nebo zpracovatelům v EU, kdy se na zpracování osobních údajů vztahuje čl. 3 odst. 1 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

6. V článku 48 se nerozlišuje mezi soukromými nebo veřejnými správci a zpracovateli, kteří obdrží žádost o osobní údaje od orgánů třetí země. Pro účely těchto pokynů se však následující analýza zaměřuje na přímé žádosti adresované soukromým subjektům v EU vzhledem k tomu, že se zdá, že se jedná o nejběžnější scénář použití článku 48 a že žádosti určené orgánům veřejné moci obvykle spadají do rámce mezinárodní spolupráce stanoveného v mezinárodních dohodách.

7. EDPB zdůrazňuje, že kromě požadavků obecného nařízení o ochraně osobních údajů mohou spolupráci s orgány veřejné moci ve třetích zemích upravovat i další pravidla[4]. Těmito požadavky se v těchto pokynech nezabýváme.

8. Tyto pokyny se nevztahují na jinou situaci, která může nastat v praxi, pokud orgán třetí země požaduje osobní údaje od subjektu nacházejícího se na jeho území (mateřská společnost), který následně o tyto údaje požádá svou dceřinou společnost v EU, aby mohl na žádost odpovědět. V takové situaci představuje tok údajů z dceřiné společnosti v EU do mateřské společnosti ve třetí zemi předání. Dceřiná společnost v EU jako vývozce proto musí dodržovat obecné nařízení o ochraně osobních údajů, a zejména jeho článek 6 a kapitolu V. V závislosti na oblasti působnosti může být relevantním nástrojem pro taková předání rozhodnutí o odpovídající ochraně podle článku 45. Avšak vzhledem k tomu, že žádost je původně adresována subjektu ve stejné třetí zemi, jako je země žádajícího orgánu veřejné moci, nespadá tato situace do oblasti působnosti článku 48.

---

[3] Pro účely prosazování práva a národní bezpečnosti probíhá výměna údajů obvykle mezi zúčastněnými orgány, takže článek 48 se nepoužije, neboť tyto druhy předávání údajů nespadají do oblasti působnosti obecného nařízení o ochraně osobních údajů. EDPB proto opakuje své stanovisko vyjádřené ve svých pokynech k článku 49 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, tedy že: *„[v] situacích, kdy existuje mezinárodní dohoda, jako je smlouva o vzájemné právní pomoci, by podniky z EU měly obecně odmítat přímé žádosti a odkazovat žádající orgán třetí země na existující smlouvu o vzájemné právní pomoci nebo dohodu“*. V poslední době se však objevuje tendence sjednávat mezinárodní dohody, které by umožňovaly i přímé žádosti donucovacích orgánů ve třetích zemích o přístup k osobním údajům zpracovávaným soukromými subjekty v EU, např. Druhý dodatkový protokol k Úmluvě o počítačové kriminalitě o posílené spolupráci a zpřístupňování elektronických důkazů (CETS č. 224).

[4] Například pokud jde o spolupráci s donucovacími orgány třetí země, použije se rovněž trestní řád členského státu subjektu přijímajícího žádost.

3 CO JE CÍLEM ČLÁNKU 48?

9. Podle článku 48 mohou být rozhodnutí správních a soudních orgánů třetí země, jež po správci nebo zpracovateli v EU požadují předání nebo zpřístupnění osobních údajů, uznány a vymáhány pouze tehdy, pokud vycházejí z platné mezinárodní dohody[5], například úmluvy o vzájemné právní pomoci mezi žádající zemí a EU nebo členským státem[6], aniž jsou dotčeny jiné důvody pro předání podle kapitoly V obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Uvedený článek upravuje přístup soudů a orgánů ve třetích zemích k osobním údajům, na které se vztahuje ochrana podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů. 115. bod odůvodnění objasňuje, že cílem tohoto ustanovení je chránit osobní údaje před extrateritoriálním používáním právních předpisů třetích zemí, které *„může být v rozporu s mezinárodním právem a znesnadnit zajištění ochrany fyzických osob zajištěné v Unii [obecným nařízením o ochraně osobních údajů]“*.

10. Pokud jsou tedy údaje zpracovávané v EU předány nebo zpřístupněny v reakci na přímou žádost orgánu třetí země, vztahuje se na ně obecné nařízení o ochraně osobních údajů a jedná se o předání ve smyslu kapitoly V. To znamená, že stejně jako u jakéhokoli předání, na které se vztahuje obecné nařízení o ochraně osobních údajů, musí existovat právní základ pro zpracování podle článku 6 a důvod pro předání uvedený v kapitole V.

11. EDPB znovu potvrzuje, že žádost zahraničního orgánu sama o sobě nepředstavuje právní základ pro zpracování ani důvod pro předání[7].

4 V JAKÝCH SITUACÍCH SE POUŽIJE ČLÁNEK 48?

12. Článek 48 se použije v situacích, kdy správce nebo zpracovatel v EU obdrží od správního orgánu nebo soudu ve třetí zemi rozhodnutí požadující předání nebo zpřístupnění osobních údajů. Výrazy „soudní orgán“ a „správní orgán“ se v tomto ustanovení rozumí veřejný subjekt ve třetí zemi. EDPB konstatuje, že terminologie použitá orgánem třetí země k označení žádosti jako „rozhodnutí soudního orgánu“ nebo „rozhodnutí správního orgánu“ není pro použití článku 48 rozhodující, pokud se jedná o oficiální žádost orgánu třetí země.

13. EDPB se domnívá, že znění článku 48 zahrnuje všechny možné způsoby, kterými by správce nebo zpracovatel v EU mohl zpřístupnit osobní údaje orgánu třetí země.

14. V článku 48 se neomezují účely, pro které může orgán třetí země požadovat údaje. Do oblasti působnosti tohoto ustanovení by tedy spadaly žádosti orgánů třetích zemí vydané v různých souvislostech a za různými účely, např. žádosti donucovacích orgánů nebo orgánů národní

[5] Pokud jde o mezinárodní dohodu uzavřenou Unií, viz rozsudek SDEU ve věci C-327/91, Francouzská republika v. Komise, bod 27. Ve vztahu k článku 228 Smlouvy o EHS SDEU poznamenává, že v článku 228 se používá výraz „dohoda“ v obecném smyslu k označení jakéhokoli závazku přijatého subjekty mezinárodního práva, který je závazný, bez ohledu na jeho formální označení.

[6] Toto znění odráží pravidla mezinárodního práva, podle nichž rozhodnutí vnitrostátního soudního nebo správního orgánu nemá právní účinky v jiných jurisdikcích, pokud takové účinky nestanoví platná mezinárodní dohoda. Pokud jsou tedy rozhodnutí soudních a správních orgánů třetích zemí namířena proti subjektům v EU, musí mezi touto třetí zemí a EU nebo dotčeným členským státem platit mezinárodní dohoda, aby tato rozhodnutí mohla být uznána a vymáhána podle práva Unie nebo členského státu. Nutnost existence mezinárodní dohody pro uznání a vymahatelnost rozhodnutí správního nebo soudního orgánu třetí země je však třeba odlišit od otázky, zda osobní údaje mohou být legálně předány do třetí země, a to i v případě, že taková dohoda neexistuje.

[7] V tomto smyslu viz také společná odpověď EDPB a EIOÚ výboru LIBE k otázce dopadu amerického zákona o cloudech (Cloud Act) na evropský právní rámec pro ochranu osobních údajů (příloha), s. 3.

bezpečnosti, finančních regulačních orgánů nebo orgánů veřejné moci odpovědných za schvalování léčivých přípravků, zdravotnických prostředků atd.

15. V článku 48 se nerozlišuje mezi situací, kdy orgán třetí země požádá správce nebo zpracovatele v EU o předání nebo zpřístupnění osobních údajů a správce nebo zpracovatel může odmítnout vyhovět žádosti bez jakýchkoli nepříznivých právních důsledků podle práva EU nebo třetí země, a situací, kdy odmítnutí může vést k sankcím za nedodržení předpisů. EDPB připomíná, že **ve všech případech je třeba použít „test o dvou krocích“**, pokud jde o jakékoli předávání osobních údajů do třetích zemí: *„zaprvé se na zpracování údajů jako takové musí vztahovat právní základ spolu se všemi příslušnými ustanoveními obecného nařízení o ochraně osobních údajů a zadruhé musí být splněna ustanovení kapitoly V. Zpracování, tj. předání nebo zpřístupnění osobních údajů, se proto musí řídit obecnými zásadami článku 5 a musí se opírat o právní základ uvedený v článku 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů“*[8].

5 ZA JAKÝCH PODMÍNEK MOHOU SPRÁVCI A ZPRACOVATELÉ ODPOVĚDĚT NA ŽÁDOSTI ORGÁNŮ TŘETÍCH ZEMÍ?

16. Článek 48 je součástí kapitoly V obecného nařízení o ochraně osobních údajů s názvem „Předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím“ a musí být vykládán ve spojení s článkem 44 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, v němž se uvádí, že *„[k] jakémukoli předání osobních údajů, které jsou předmětem zpracování nebo které jsou určeny ke zpracování po předání do třetí země nebo mezinárodní organizaci, může dojít pouze tehdy, splní-li správce a zpracovatel v závislosti na dalších ustanoveních tohoto nařízení podmínky stanovené v této kapitole, včetně podmínek pro další předávání osobních údajů z dané třetí země nebo mezinárodní organizace do jiné třetí země nebo jiné mezinárodní organizaci*“. Kromě toho 115. bod odůvodnění obecného nařízení o ochraně osobních údajů objasňuje, že předání údajů by mělo být povoleno jen tehdy, jsou-li splněny podmínky stanovené v obecném nařízení o ochraně osobních údajů. To znamená, že jakékoli předání nebo zpřístupnění osobních údajů v reakci na žádost orgánu třetí země vyžaduje právní základ pro zpracování (článek 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů) a soulad s požadavky na předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím (kapitola V obecného nařízení o ochraně osobních údajů).

17. Jak již bylo uvedeno, kromě zajištění souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů může být nutné, aby správce nebo zpracovatel splnil další požadavky vyplývající z jiných právních nástrojů, např. vnitrostátních řádů nebo mezinárodních dohod zakládajících spolupráci s daným orgánem třetí země.

18. Kromě toho, je-li příjemcem žádosti zpracovatel, musí zpracovatel bez zbytečného odkladu informovat správce a měl by se řídit pokyny správce, pokud jde o žádost, ledaže mu právní předpisy Unie nebo členského státu, které se na zpracovatele vztahují, zakazují informovat správce z „důležitých důvodů veřejného zájmu“[9].

[8] Viz společná odpověď EDPB a EIOÚ výboru LIBE k otázce dopadu amerického zákona o cloudech (Cloud Act) na evropský právní rámec pro ochranu osobních údajů, s. 3. Viz pokyny EDPB 2/2018 k výjimkám podle článku 49 nařízení (EU) 2016/679 přijaté dne 25. května 2018.

[9] V tomto smyslu viz čl. 28 odst. 3 písm. a) obecného nařízení o ochraně osobních údajů a pokyny EDPB 07/2020 k pojmům správce a zpracovatele v obecném nařízení o ochraně osobních údajů přijaté dne 7. července 2021.

5.1 Soulad s článkem 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů

19. Podle článku 44 obecného nařízení o ochraně osobních údajů k předání osobních údajů do třetí země může dojít pouze tehdy, jsou-li v závislosti na dalších ustanoveních obecného nařízení o ochraně osobních údajů splněny podmínky stanovené v kapitole V. Předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím proto musí rovněž splňovat podmínky ostatních ustanovení obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

20. V čl. 5 odst. 1 obecného nařízení o ochraně osobních údajů se stanoví obecné a povinné zásady zpracování osobních údajů. Podle čl. 5 odst. 2 správce odpovídá za dodržování povinností stanovených v odstavci 1 (to platí i v případě, jsou-li činnosti zpracování prováděny zpracovatelem). Podle čl. 5 odst. 1 musí mít každé zpracování osobních údajů právní základ podle článku 6. Je proto třeba provést právní analýzu s ohledem na každou konkrétní situaci.

21. V případě popsaném v článku 48 se předpokládá, že existuje rozhodnutí soudního nebo správního orgánu třetí země, které správci nebo zpracovateli v EU ukládá povinnost předat nebo zpřístupnit osobní údaje. Kromě toho lze tuto žádost orgánu třetí země uznat nebo vymáhat pouze tehdy, je-li založena na mezinárodní dohodě, která může takové žádosti přiznat účinek právní povinnosti, která se na správce vztahuje, a jejíž nesplnění by mělo právní důsledky. Pokud je zpracování osobních údajů prováděno za účelem splnění právní povinnosti, stanoví výslovný právní základ **čl. 6 odst. 1 písm. c)**. EDPB se proto domnívá, že v případě uvedeném v článku 48, kdy existuje platná mezinárodní dohoda, by byl vhodným právním základem pro předání čl. 6 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 6 odst. 3, pokud jsou splněny podmínky uvedené v těchto ustanoveních.

22. Platnou mezinárodní dohodou by se rozuměla mezinárodní dohoda, která stanoví možnost přímých žádostí orgánů veřejné moci třetích zemí o přístup k osobním údajům zpracovávaným soukromými subjekty v EU. Pokud taková dohoda neexistuje, ale v této konkrétní oblasti stanoví spolupráci mezi orgány veřejné moci jiná mezinárodní dohoda, jako je úmluva o vzájemné právní pomoci, měly by soukromé subjekty v EU obecně odkázat žádající orgán třetí země na příslušný vnitrostátní orgán v souladu s postupem stanoveným úmluvou o vzájemné právní pomoci nebo dohodou.

23. V případě pochybností o existenci mezinárodní dohody a její povaze se mohou subjekty v EU, které jsou příjemci žádosti, obrátit na své příslušné vnitrostátní orgány (např. ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo zahraničních věcí, odvětvové orgány dohledu atd.) a konzultovat tuto záležitost s nimi.

24. V případech, kdy z mezinárodní dohody pro správce nevyplývá žádná právní povinnost, je i nadále možné použít jiné právní základy podle článku 6 za předpokladu, že jsou splněny právní požadavky stanovené v kapitole V obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Použití těchto jiných právních základů však musí být pečlivě posouzeno případ od případu. Vzhledem k velkému počtu možných situací lze obecná prohlášení o použitelnosti článku 6 učinit pouze ve velmi omezené míře.

25. V zásadě platí, že za právní základ pro předání do třetích zemí lze podle čl. 6 odst. 1 písm. a) považovat i souhlas. Použití souhlasu jako právního základu však bude v určitých souvislostech obvykle nevhodné, zejména pokud zpracování údajů souvisí s výkonem úřední moci[10].

[10] V této souvislosti viz právní pojetí uvedené v první větě 43. bodu odůvodnění týkající se požadavku na svobodný souhlas. To platí o to více, pokud se případ týká veřejných subjektů ze třetích zemí. Viz také společná odpověď EDPB a EIOÚ výboru LIBE k otázce dopadu amerického zákona o cloudech (Cloud Act) na evropský právní rámec pro ochranu osobních údajů, poznámka pod čarou 28.

26. Použití čl. 6 odst. 1 písm. b) se zdá být vyloučeno již na základě jeho znění. EDPB je proto toho názoru, že soukromý subjekt v EU **se nemůže opírat o ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. b)** jako o vhodný právní základ pro odpověď na žádost orgánu třetí země o předání nebo zpřístupnění údajů.

27. V situacích, kdy zpřístupnění údajů na základě mezinárodní dohody není povinné, ale taková spolupráce je přesto povolena podle práva EU nebo členského státu, lze jako právní základ pro zpracování osobních údajů použít **čl. 6 odst. 1 písm. e)**, protože jej lze považovat za nezbytný pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu[11]. V takových případech musí mít zpracování základ v právu Unie nebo členského státu, jak vyžaduje čl. 6 odst. 3 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

28. Pokud jde o **čl. 6 odst. 1 písm. d)**, EDPB uznává, že za zvláštních a prokázaných okolností se lze odvolávat na **životně důležité zájmy subjektu údajů** jako na právní základ pro předání osobních údajů v reakci na žádost třetí země, pokud jsou splněny podmínky stanovené mezinárodním právem[12]. Pokud jde o **životně důležitý zájem jiných osob**, EDPB připomíná, že *„[z]pracování osobních údajů na základě životně důležitého zájmu jiné fyzické osoby by mělo v zásadě proběhnout pouze tehdy, pokud zjevně nemůže být založeno na jiném právním základě“*[13].

29. V závislosti na konkrétním případu má EDPB za to, že za výjimečných okolností může být možné se při předávání nebo zpřístupňování údajů orgánům třetích zemí odvolat na **čl. 6 odst. 1 písm. f)**[14]. Za tímto účelem EDPB připomíná, že jakékoli zpracování založené na oprávněných zájmech správce nebo třetích stran musí být nezbytné a vyvážené s ohledem na zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů[15]. Výsledek testu vyváženosti určí, zda se při zpracování lze dovolávat právního základu spočívajícího v oprávněném zájmu. **V zásadě platí, že jakékoli zpracování založené na oprávněném zájmu je v každém případě omezeno na to, co je prokazatelně nezbytné k prosazování tohoto konkrétního zájmu správce nebo třetí strany.**

30. Přestože správce může mít v některých případech oprávněný zájem vyhovět žádosti o zpřístupnění osobních údajů orgánu třetí země, soukromý podnikatelský subjekt vystupující jako správce se nemůže odvolávat na čl. 6 odst. 1 písm. f), pokud jde o preventivní shromažďování a uchovávání osobních údajů, aby mohl tyto informace na požádání sdílet s donucovacími orgány za účelem prevence, odhalování a stíhání trestných činů, pokud takové činnosti zpracování nesouvisí s jeho vlastní (hospodářskou a obchodní) činností[16]. Kromě toho, pokud jde o jednu konkrétní situaci,

---

[11] Viz například článek 6 Druhého dodatkového protokolu k Úmluvě o počítačové kriminalitě o posílené spolupráci a zpřístupňování elektronických důkazů (CETS č. 224).

[12] Může se jednat například o žádosti o přístup k osobním údajům týkajícím se unesených nezletilých osob nebo jiné situace, kdy je předání v životně důležitém zájmu samotných subjektů údajů.

[13] 46. bod odůvodnění obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

[14] Viz pokyny EDPB 1/2024 ke zpracování osobních údajů na základě čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení o ochraně osobních údajů (verze 1.0) přijaté dne 8. října 2024.

[15] Při posuzování dopadu na zájmy subjektu údajů se zohlední veškeré možné (potenciální nebo skutečné) důsledky zpracování údajů pro subjekt údajů, zásady přiměřenosti v oblasti ochrany údajů, jakož i prvky, jako je například závažnost údajných trestných činů, které mohou být oznámeny, rozsah žádosti, platné normy a procesní záruky ve třetí zemi a použitelné záruky v oblasti ochrany údajů. V rámci tohoto posouzení je rovněž třeba věnovat zvláštní pozornost povaze zpracovávaných osobních údajů a způsobu, jakým jsou zpracovávány. Kromě toho obecné nařízení o ochraně osobních údajů rovněž zavedlo nutnost zohlednit přiměřená očekávání subjektu údajů. Další informace o testu nezbytnosti a vyváženosti viz rovněž pokyny EDPB 1/2024 ke zpracování osobních údajů na základě čl. 6 odst. 1 písm. f) obecného nařízení o ochraně osobních údajů (verze 1.0) přijaté dne 8. října 2024.

[16] Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 4. července 2023, Meta Platforms Inc. a další v. Bundeskartellamt, věc C-252/21, body 124 a 132.

EDPB již dříve zastával názor, že zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů za uvedených konkrétních okolností by převážily nad zájmem správce vyhovět žádosti donucovacího orgánu třetí země, a to s cílem vyhnout se sankcím za nedodržení předpisů[17].

5.2 Soulad s kapitolou V obecného nařízení o ochraně osobních údajů

31. Jak již bylo uvedeno výše, článek 48 je třeba vykládat ve spojení s článkem 44, tj. s obecnou zásadou pro předávání údajů, která se v této kapitole zavádí. Článek 44 stanoví následující podmínky pro předávání údajů podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů: každé předání je podmíněno splněním dalších příslušných ustanovení obecného nařízení o ochraně osobních údajů a musí splňovat podmínky stanovené v kapitole V (test o dvou krocích) *„s cílem zajistit, aby úroveň ochrany fyzických osob zaručená tímto nařízením nebyla znehodnocena“*. Ustanovení o mezinárodním předávání údajů mají zajistit, aby při předávání údajů do třetích zemí s odlišnými právními systémy a standardy ochrany údajů byla zachována vysoká úroveň ochrany osobních údajů v EU.

32. Za tímto účelem jsou v kapitole V vyjmenovány důvody pro předání, počínaje rozhodnutími Evropské komise o odpovídající ochraně podle článku 45. Pokud neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně, mohou být poskytnuty vhodné záruky prostřednictvím jednoho z nástrojů pro předávání údajů uvedených v článku 46. V případě neexistence rozhodnutí o odpovídající ochraně i vhodných záruk by se v omezeném počtu konkrétních situací mohly použít výjimky uvedené v článku 49.

33. Na rozdíl od ostatních ustanovení kapitoly V nestanoví článek 48 důvod pro předání. Samotné ustanovení neobsahuje žádné záruky ochrany údajů, ale objasňuje, že rozhodnutí soudních nebo správních orgánů třetích zemí nemohou být v EU uznána ani vymáhána, pokud to nestanoví mezinárodní dohoda. Proto musí správce nebo zpracovatel v EU předtím, než odpoví na žádost orgánu třetí země, na kterou se vztahuje článek 48, určit platný důvod pro předání údajů uvedený v jiném ustanovení kapitoly V.

34. Podle čl. 46 odst. 2 písm. a) mohou být vhodné záruky stanoveny pomocí *„právně závazného a vymahatelného nástroje mezi orgány veřejné moci nebo veřejnými subjekty“*, tj. mezinárodní dohodou ve smyslu článku 48. Tyto dohody uzavírají státy a tradičně umožňují spolupráci mezi orgány veřejné moci, ale mohou také stanovit přímou spolupráci mezi soukromými subjekty a orgány veřejné moci[18]. Pokud mezinárodní dohoda pojednává o spolupráci mezi správcem nebo zpracovatelem v EU a žádajícím orgánem třetí země, může tato dohoda sloužit jako důvod pro předání údajů, pokud stanoví vhodné záruky v souladu s čl. 46 odst. 2 písm. a).

35. EDPB vypracoval seznam minimálních záruk, které mají být zahrnuty do mezinárodních dohod spadajících do působnosti čl. 46 odst. 2 písm. a). Tyto záruky musí být schopny zajistit, aby se na subjekty údajů, jejichž údaje jsou předávány, vztahovala úroveň ochrany, která je v zásadě

[17] Viz již vyjádřené stanovisko EDPB v souvislosti s oblastí prosazování práva a národní bezpečnosti ve společné odpovědi EDPB a EIOÚ výboru LIBE k otázce dopadu amerického zákona o cloudech (Cloud Act) na evropský právní rámec pro ochranu osobních údajů.

[18] EDPB si není vědom existence mnoha mezinárodních dohod tohoto druhu. Jedním z příkladů by byl dokument Rady Evropy: Druhý dodatkový protokol k Úmluvě o počítačové kriminalitě o posílené spolupráci a zpřístupňování elektronických důkazů (CETS č. 224), který však dosud není v platnosti.

rovnocenná úrovni ochrany zaručené v EU[19]. Platné mezinárodní dohody[20] upravující předávání osobních údajů by proto měly *mimo jiné* vyžadovat, aby obě strany zaručily základní zásady ochrany údajů, tj. zajištění vymahatelných a účinných práv subjektů údajů, zahrnutí omezení dalšího předávání a sdílení údajů, včetně dodatečných záruk pro citlivé údaje, a poskytování mechanismů nezávislé právní ochrany a dohledu[21]. Vhodné záruky mohou být zahrnuty přímo do mezinárodní dohody, která stanoví přímou spolupráci mezi správcem nebo zpracovatelem a orgány třetí země, nebo do samostatného právně závazného nástroje.

36. Článek 48 odkazuje na mezinárodní dohodu, „*aniž jsou dotčeny jiné důvody pro předání podle této kapitoly*“. Podle názoru EDPB, pokud jde o požadavky kapitoly V[22], může toto znění zahrnovat dvě možné situace:
    - Zaprvé, pokud neexistuje **žádná mezinárodní dohoda** o spolupráci mezi správcem nebo zpracovatelem a orgánem třetí země, musí být předání orgánu třetí země založeno na jiném právním základě podle článku 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů a jiném důvodu pro předání údajů podle kapitoly V.
    - Zadruhé, pokud existuje mezinárodní dohoda, která stanoví právní základ podle článku 6, ale **neobsahuje vhodné záruky** v souladu s čl. 46 odst. 2 písm. a) a pokyny EDPB 2/2020, musí správce určit jiný důvod pro předání údajů uvedený v kapitole V.

37. Pokud neexistuje platné rozhodnutí o odpovídající ochraně[23] nebo vhodné záruky, uvádí článek 49 obecného nařízení o ochraně osobních údajů omezený počet specifických situací, v nichž lze předání údajů uskutečnit, například pokud je nezbytné z důležitých důvodů veřejného zájmu nebo pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků[24]. Jak však bylo vysvětleno v předchozích pokynech vydaných EDPB, výjimky uvedené v článku 49 obecného nařízení o ochraně osobních údajů je třeba vykládat restriktivně a týkají se především činností zpracování, které jsou příležitostné a nejsou opakované[25].

[19] Soudní dvůr Evropské unie, věc C-311/18, Data Protection Commissioner v. Facebook Ireland Ltd a Maximillian Schrems („věc Schrems II“), bod 96.

[20] V případě pochybností o existenci mezinárodní dohody a její povaze se mohou subjekty v EU, které jsou příjemci žádosti, obrátit na své příslušné vnitrostátní orgány (např. ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo zahraničních věcí, odvětvové orgány dohledu atd.) a konzultovat tuto záležitost s nimi.

[21] V tomto ohledu viz část 2 pokynů 2/2020 k čl. 46 odst. 2 písm. a) a čl. 46 odst. 3 písm. b) nařízení 2016/679 pro předávání osobních údajů mezi orgány veřejné moci a veřejnými subjekty v EHP a mimo EHP, verze 2.0, přijatých dne 15. prosince 2020.

[22] Pokud jde o článek 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, mohla by nastat třetí situace, kdy existuje mezinárodní dohoda, která neposkytuje vhodný právní základ podle čl. 6 odst. 1 písm. c) nebo e) obecného nařízení o ochraně osobních údajů, například proto, že příslušná ustanovení dohody nejsou dostatečně konkrétní (např. neodrážejí prvky uvedené v čl. 6 odst. 3 obecného nařízení o ochraně osobních údajů).

[23] Posouzení, zda je rozhodnutí o odpovídající ochraně použitelné, by mělo být prováděno pro každý jednotlivý případ zvlášť, zejména s ohledem na oblast působnosti rozhodnutí o odpovídající ochraně.

[24] Viz čl. 49 odst. 1 písm. d) a e) obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

[25] Viz pokyny 2/2018 k výjimkám podle článku 49 nařízení (EU) 2016/679 přijaté dne 25. května 2018.

Příloha – Praktické kroky

Článek 48 pojednává o situaci, kdy veřejný subjekt ve třetí zemi požádá správce nebo zpracovatele v EU o předání údajů tomuto orgánu a žádost vychází z rozhodnutí soudního nebo správního orgánu třetí země.

Aby mohl správce nebo zpracovatel26 v Unii v případě obdržení **žádosti** o osobní údaje od orgánu ve třetí zemi rozhodnout, zda lze žádosti vyhovět, měl by odpovědět na následující otázky:

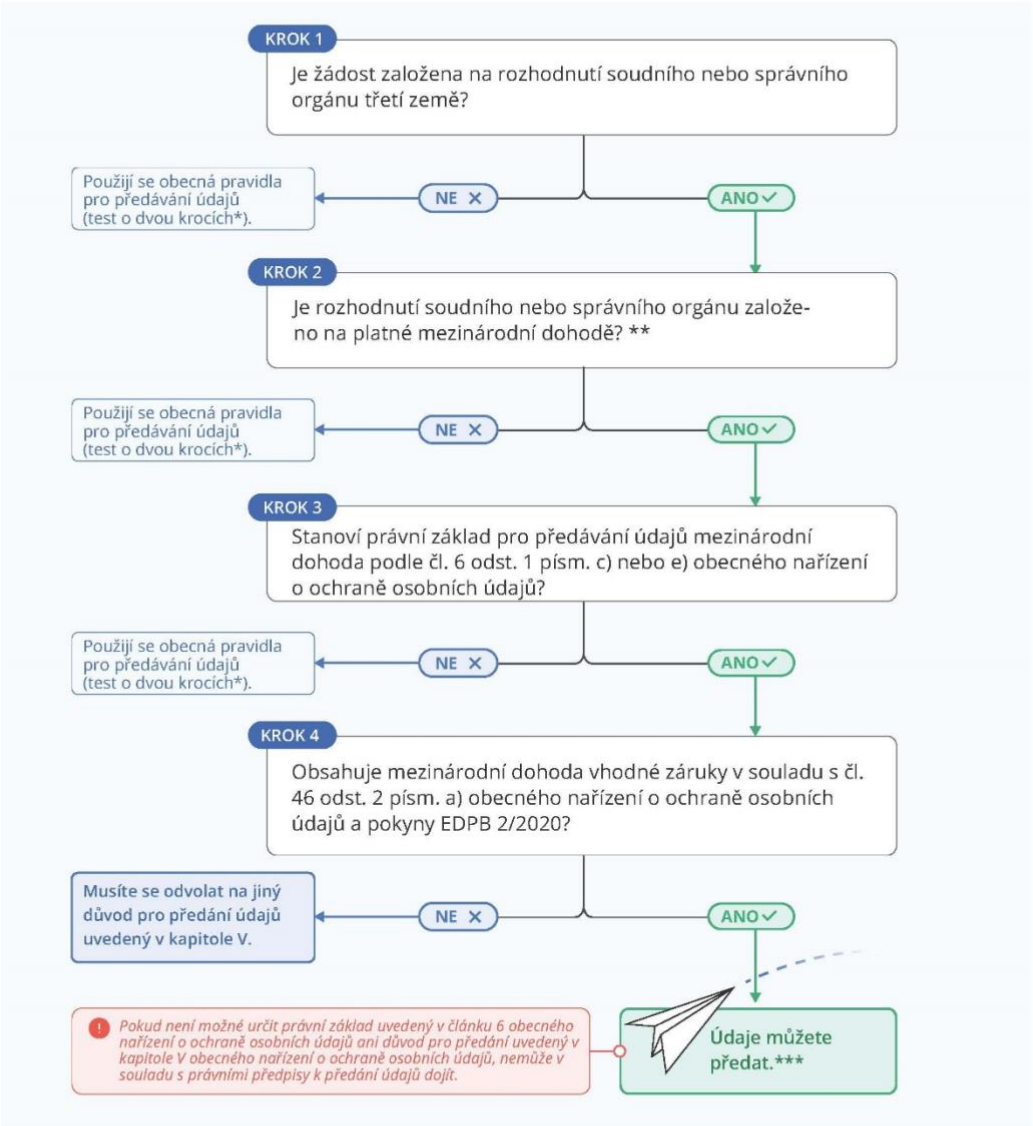

*Test o dvou krocích: Zákonné předání vyžaduje právní základ uvedený v článku 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů a důvod pro předání uvedený v kapitole V obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

** V této konkrétní situaci by se platnou mezinárodní dohodou rozuměla mezinárodní dohoda, která stanoví možnost přímých žádostí orgánů veřejné moci třetích zemí o přístup k osobním údajům zpracovávaným soukromými subjekty v EU. Pokud taková dohoda neexistuje, ale v této konkrétní oblasti stanoví spolupráci mezi orgány veřejné moci jiná mezinárodní dohoda, jako je úmluva o vzájemné právní pomoci, měly by soukromé subjekty v EU obecně odkázat žádající orgán třetí země na příslušný vnitrostátní orgán v souladu s postupem stanoveným úmluvou o vzájemné právní pomoci nebo dohodou (viz také poznámku pod čarou 3 těchto pokynů).

***Za předpokladu, že je zajištěn soulad s ostatními příslušnými ustanoveními obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

26. Je-li příjemcem žádosti zpracovatel, musí bez zbytečného odkladu informovat správce a měl by se v souvislosti s žádostí řídit pokyny správce, ledaže mu právo Unie nebo členského státu, které se na něj vztahuje, zakazuje informovat správce z „důležitých důvodů veřejného zájmu" (v tomto smyslu viz čl. 28 odst. 3 písm. a) obecného nařízení o ochraně osobních údajů a pokyny EDPB 07/2020 k pojmům správce a zpracovatele v obecném nařízení o ochraně osobních údajů přijaté dne 7. července 2021).